

התשורה בהתונת הרבי

באמצע סעודת החתונה של הרבי, בי״ד כסלו תרפ״ט, שעה שהסיבו המסובים ליד השולחנות הערוכים, ציוה הרבי הריי״צ לאחד מתלמידי התמימים, לחלק בשמו, לכל אחד ואחד מהמסובים, תשורה מיוחדת:

גיליון שנכפל לשלושה חלקים. מצדו האחד של הגיליון נדפס צילום ״תמונת הדרת-קודש. גוף כתב יד קדשו של כ״ק אאזמו״ר. אדמו״ר אבינו הראשון. רבינו הגדול זצוקללה״ה נבג״מ זי״ע״, ומצדו השני, כלפי חוץ, נדפסו שלושה צילומי קטעים קטנים, האחד - כתוב בלשון הקודש -אף הוא בגוכי״ק של אדמו״ר הזקן. השניים האחרים נכתבו ברוסית על-ידי אדם אחר.

לגיליון זה צורף גיליון נוסף שנכפל לשנים: מצד ימין נדפס צילום מכתבו של הרבי הריי״צ - הכתוב בכתב ידו של אחד המזכירים וחתום בגוכי״ק של אדמו״ר הריי״צ - בו הוא מודיע כי מכתב של אדמו״ר הזקן שראה לכבד בו ״את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק . . אשר סגולה יהי׳ לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר, בתוככי ידידינו אנ״ש, ד׳ עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו״. בצד השמאלי של הגיליון, נדפסה פשר פתשגן הכתב - אף זאת בצילום כתב-ידו של אותו מזכיר - בו מפרט הרבי את הנסיבות בגללן שלח רבינו הגדול את מכתבו הנ״ל.

J. 2 4 2 5

DODAL PIFE

אל כרון טוב איוז כאות בתי הכאת הגחאה ג' חי גושקא תרי זו בע החתן הרב ג' גנתו געצו שיי. הנע בנה אכבה את כא התתן הרב ג' גנתו געצו שיי. הנע בנה אכבה את כא הנוסגות בגה יהצתק גבתר כתר יד קבטו ש הוב כק אבעיר אאבער יארון היאטון, רבנן הגדו גצוקאהה נבג ביצ אבי אבר בעות יהיאט גאי בגים ננסי ועב בטר בתוכני יביבינו איי וי די איהו או גו

בשרעה ובברכה

אויאויאיז ג'י געיי אויאיז ג'י ג'י ג'י ג'יי ג'י ג' ג'י ג'י ג'י ג'י ג'י ג'י

. I'A . 2710 . 7714

שרשת אבתה קרש אה הוא. כי היחם בין החסירין ואנגרהו באת ההיא הי בגלב כאה אור באחת האסטרי שו דע בחין אחו קרוצת אברכיז גונאי תורה גצוירי החסירין שיעון אצו בחיוצ חו קרוצת אברכיז גונאי תורה גצוירי החסירי געון אצר כחושה שה שני (הנס בקהוה החסיב היא רבי ראו נהשתבון בבר הבאת שווי והאסכה ההיא תורך החסיב רגו נק בידי ש הצעיריז ויצא בבריי יוצאים שר כואר. גרוב הקצטות שסאו , נג החסיב רגר ני

R

Ö

שניאור זלמן ורישא שיחיו סימפסאן 🛔

no my tenenal while I

1

ni gensi

CARKN 610

200

ner ed

racta racta

G

R

Ż

S.C.

ð

Mi cie chen sta an sha

61

לידידי מו' משה נ"י שאלתי ובקשתי לעורר רוח טחרה בלבו הטה[ור] להעביר על מידותיו כמארז"ל כל המעביר על וכו' ולהיות מן הנעלבי[ם] ולבקש מחילה ברבים מהנגיד מו' מאיר נ"י קודם יה"כ הבע"ל [יום הכיפורים הבא עלינו לטובה] ולעשות זאת למעני ולמען השלו|ם] כי אין שלו' יוצא מתוך מריבה ח"ו ובפרט ממחלוקת לש"ש [לשם שמים] אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לש"ש הרחמן יצילנו ממנה ומגודל בטחוני שדברי אלה המועטיןם] יחזיקו המרובי[ם] ויהיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו קיצרתי ואומו שלו' שלו' מאדה"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ד"ש [דורש שלומו] וטובתו מלונ"ח

> תרגום הכיתוב בתמונה השמאלית למטה - בגוף כתב יד קודש אדמו״ר הזקן: להרבני מו״ה מייזליש שמש ונאמן דק[הלת] ווילנא שלוש השורות הנוספות, בשפה הרוסית, נכתבו על-ידי אחר: לאדון יהודי משה מורדוכוביץ [בן מרדכי] מייזליש בווילנא

בנוסף לחלוקת ה'תשורה' בעת החתונה, שלח הרבי הריי״צ 'תשורה' זו לכמה מחסידיו, וכלשון הרבי באחד ממכתביו: ״. . אשר כ״ק מו״ח אדמו״ר שלחו בתור מתנה לחסידים ואנ״ש בקשר עם חתונתי״.

כני לומד כהישיכה

הבא לטהר אחרים - מסייעים אותו

מענה לאחד שכהן ברבנות באחת העיירות בארצות הברית, אך בגלל שלא הייתה מסגרת חינוכית מתאימה לילדיו זוגתו רצתה לעזוב את העיר, ושאל בעצת הרבי. וכתב:

והקב״ה עוזרו.

<u>וכהבטחת</u> חז״ל - הבא לטהר מסייעין אותו. ואדה״ז מדייק ומסביר לטהר (ולא -ליטהר) - היינו - אחרים.

אזכירו עה״צ.

מצליה בהינוך, אלא שצריך להפש ביגיעה

מענה לא׳ שרצה לעזוב את עבודתו בשדה החינוך ולהכנס לעסקים:

עכ״פ (= על כל פנים) יכול לנסות הנ״ל.

ויה״ר [= ויהי רצון], אשר סו״ס [= סוף סוף] יבוא הזמן ויתבונן במה שעבר עליו במשך שנים האחרונות וכו׳, ויכיר המצב אשר מצליח בחינוך עטה״ק [= על טהרת הקודש] - וזהו - ואך זה שעליו לחפש ואפילו (באם נצרך) ביגיעה.

ואין ענינו <u>כלל</u> באווייזען קונצען (בענין המדינה בה ידור, התעודות, העסקים בהם יבזבז זמנו "וינצל" כשרונותיו וכו' וכו').

תכלית, הת"ת הוא כללית וכמעט תחת הידים של הפעדעריישן, דהיינו הת"ח הוא רעפורמי,וחכל שאי אפשר לעשות כלום; אלע זיינען צופרידען מים דעם מצכ, נאר איך כין דער וואם שריים, וזובתי אומרת לעזוב הכל ולנסוע מפה,ככדי צו ראטיווען מיינע קינדער, איך אפשר לי לעזוב את העיר,כי אז הכל ילך לאיכוד ר"ל די רעפארמער וועלען איכער-נעקען אלעס, פון אלעם וועט ווערן א חל עולם! גם עכשו הפעדעריישן רוצים לקלקל במצב הכשרת ר"ל ואין פוצה פה,כי הרכ הארטודוקסי שיש פה,ר"ל מסכים הכל להם, בם יש לו מיקרופון וגם המחיצה אינה כדין, וד"ל. שאלחי: מה לעשות? (זאל איך) שטעהן און פייטען, וזה מלחמה יומית או אונטערבעכען לשיטת זוג' חחי. נא להודיעני כהקדם האפשרי, אהי' לך אסיר תודה. ידידך עוז הדו"ש INCER VISCI. גז) - היצה לאה כי לש מיני) או הן אאצה ~~~~~~ 2120X 14021C

אכל שאר הילדים הם פה, וזה לא,

(DA)

Ő

גנן). גנן). איהר אשר סוס ירוא הצאן וית דון לגי שער עין ראשר שנים התחרונות ועין ויציר האצר אשר אצוית התוודר עיקי ויציר האצר אשר אצוית התוודר עיקי גנתו-אית זה שייו אלש התוודר עיקי קשיעה עונו אין עונו אין די ויוצען בינצען (הענו) האשין עונו אין די גדי יבור, התעוודות העסר התחיותי הראשיוה יהזה באון ויוצי כשרונותו וכד וכן).

64

🄏 שניאור זלמן ורישא שיחיו סימפסאן 🖒

Good rage with rest שצות הרקיא קר - Morari . synol 1322 Me 126 new Sy 2.250 5321 956y 9111AZ חונאך הלרי אור עם פן אות אבאות

Or

ی چ

Ì

אשרי חלקו

מענה לא' שכתב שרוצה לעזוב את עבודתו בשדה החינוך כי אינו רואה סיכויים להצלחה בזה:

הובטח יגעת ומצאת ובפרט שזכות הרבים [בחינוך בני ובנות ישראל] מסייעת. ואדרבא - אשרי חלקו שתפקידו בחינוך עטה״ק ובפרט חינוך הבד״י אשר ע״ש כ״ק מו״ה אדמו״ר.

אזכיר עה״צ.

לסדר עבור הילד עזרה בלימודים

תאלה (ההקייצלות עם הנהת היאיהה הה וואם דנה גיי) החור את היאיהה שיני קואו נסי ינרים אצאנו אאנו עם בוה התור הבר גרון צלת אאנו - שבו נוהזים דכונ ישיהות נואין הזה ל הושה ל). השאות ברנה ומצור עדול.

61

מענה לאמא שכתבה אודות בנה, שמתקשה לעמוד בקצב הלימודים בישיבה, ולטענת האמא - הנהלת הישיבה אינה מסורה מספיק לקידום בנה

תמצא (בהתייעצות עם הנהלת הישיבה בה לומד בנה שי׳) בחור מת׳[למידי] הישיבה <u>שבעד תשלום כסף</u> יקדיש מזמנו ללמוד עם בנה בתור חבר גדול קצת ממנו -שכן נוהגים <u>בכו״כ</u> [= בכמה וכמה] ישיבות (ואין בזה כל בושה <u>כלל</u>).

השמות דבנה ואזכיר עה״צ.

() (RG יום ראשוו, ו' טבת ה'תשע״ה לגור בסמיכות למוסד Long Island ~ THUR AND SAFE UNT The advantage of living somewhere on Long Island is the proximity to where I work, and S the relatively better housing conditions in a physical sense. However the cost is higher (rental about \$400-\$450 per month). I am including Far Rockaway in this geographical category. מענה לאחד שעבד במוסד חינוך, והי׳ צריך לעבור דירה, ושאל האם לגור בסמיכות למוסד או בשכונה אחרת. הרבי הורה לו לגור בסמיכות למוסד וכתב: ואם בכלל צ"ל [= צריך להיות] מו"מ [= משא ומתן] באמונה, עאכו"כ [= על אחת כמה וכמה] בעניני חינוך Long Island ולכן צ״ל מבצע הצלת נפשות בארץ הקודש מענה לאחד מהסופרים בארץ הקודש, שכתב על מצוקות נפשו מהמצב בארץ הקודש, ולא ראה סיבה בהמשך כתיבתו ופעילותו, וביקש מהרבי שיראה לו את הדרך הנכונה: במענה לשאלותיו - פשוט שיכול להראות (או למסור) תוכן מכתבי לש״ב וכו׳ הרא״ד שי׳ [ינובסקי] וכיו״ב. איני יכול להראות מכאו באיזה אופו יכול לנצל ידיעותיו והשפעתו לטובת מספר הכי גדול דאהב״י =] דאחינו בני ישראל] שי׳, אבל הגישה לפענ״ד צ״ל[= לפי עניות דעתי צריכה להיות] מקצה השני: רואים במוחש איך שכו״כ מבנ״י [= שכמה וכמה מבני ישראל] טובעים, ר״ל [= רחמנא ליצלו], בים של העדר ידיעת הטוב האמתי,ידיעת תורתנו וערכנו הנצחיים, ידיעת תפקידם בעולם, ידיעת הכחות העצומים והנעלים הגנוזים בהם עצמם - הידיעה שנפשם "היא חלק א'[לקה] ממעל ממש" - והעולה על כולנה: העדר הידיעה שהם במצב של העדר ידיעת כל אלו. כו״כ מהנ״ל לא ירצו להכנס בדברים אפילו - כ״א [= כי אם] עם כ׳[בודו] וכיו״ב [= וכיוצא בו] או עם תלמידיו ומושפעיו; בידו להעניק להם מידיעות הנ״ל באופן ישר או בעקיפין או בשניהם: וא״כ [= ואם כן] אי אפשר שלא הוזמן ע״י [= על ידי] ה׳ גשר שיקרבם ויאחדם. - ואפילו את"ל [= אם תמצי לומר] שתיאור המצב שבמכתבו מתאים להמציאות וצודק בהצדקתו - הבזה ״יחי׳ העצמות האלה״?. ואדרבא ככל שיצדק יותר - יותר יתמעטו הסיכוים ש״יקפוץ״ למבצע הצלת נפשות זה וימשיך עוד כו״כ למבצע זה. והרי בפנימיותם מצפים הם שיחיום ויעמידום על רגליהם ואז יהיו (בל'[שון] הנביא) חיל גדול מאד מאד. הרבי גם התייחס לתאריך כתיבת מכתב הנמען ״פרשת שבת-שירה, יום ג״, וכתב: מפ׳ ״שבת-שירה״ - יום ג׳ - שעניינו: ע״י קפיצה שהים (עלמא דאתכסיא) נבקע ועשה מסילה לכאו״א [= לכל אחד ואחד] עד שאפילו קטנים הלכו בו התרחק ממצרים והתקרב להר סיני, ובקיעה זו פעלה שאמרו זה א-לי ואנווהו. ð 61

R, 🖁 שניאור זלמן ורישא שיחיו סימפסאן S Sor y: Jore עררע ועור אסיל לאולה Simples Chas ringants risty) Pise-2 PT - MARCH S.S. ניות כאני דו איניהונית אולר איוה בד אהר אור שיני SINGIAN IN MAIN (Ge GES- WARE AVAR COID (אריבי אשל ועו בריצ אל אד ובור. לאיני אתריחות הכהן שאצה את לאלי וני יציעותיו והוצאון אוואוניו (כו) באקדי אי אה הנישה 1(19,1 10) ZURTA PT G PYTIG TET DEL JA ENINT PAIN : YES 332" WAY BUNG ADIS AND VERN JUNION INC BUNG SIGN DAIS. JAN -PBY PAR PSUER PSURA IFLEDIA GENER STAR KENT STAR YEAR YEAR STAR YEAR STAR YEAR ON STAR Selis . TA G MY 3' 234 Pie DY 3' D TAY esa adia 5 PY OF INDA PITTER OJON HEAR (10 23AT כזכ אהן) זה ירצו אישבעיון דיצו ארער אבר איציעא הגאבי איש אובן ישר איב איב איב איב אישי אישר איז 54 x 271 4 : 52 (59 : 2 150 x 5) ¥ (PY (ÿ 1510 6325.6 205 13131 ANY 351 Fring & IZNER - (n' NT - (N)3277 בירסובי הה) היין וא ברדא כם שיצין VILYIN יותב -נתנוצורוריותני apr Rain Sevin Filgion SIV והרי צניאית אצבי הק שביני DS KJSKC Y PIZINYI PINE PAYCES 1.2' 4KHA2 12 (2)1-22 SAN SAN (132 CA S.) Ì Ì 61

By the Grace of G-d 20th of Marcheshvan, 5725 Brooklyn, N. Y.

Greeting and Blessing:

Sac

() (FG

Õ

I am in receipt of your letter of October 18th, which you write in the name of your friends and in your own behalf, and ask my opinion regarding the new drug called L.S.D. which is said to have the property of mental stimulation, etc.

Biochemistry is not my field, and I cannot express an opinion on the drug you mention, especially as it is still new. However what I can say is that the claim that the said drug can stimulate mystical insight, etc., is not the proper way to attain mystical inspiration, even if it had such a property. The Jewish way is to go from strength to strength, not by means of drugs and other artificial stimulants, which have a place only if they are necessary for the physical health, in accordance with the Mitzva to take care of one's health. I hope that everyone will agree that before any drugs are taken one should first utilize all one's natural capacities, and when this is done truly and fully. I do not I trust that you and your group, in view of your Yeshiva background, have regular appointed times for the study of

a trust that you and your group, in view of your reshive background, have regular appointed times for the study of Torah, and the inner aspects of the Torah, namely the teachings of Chasidus, and that such study is in accordance with the principle of our Sages, namely "The essential thing is the deed," i.e. the actual conduct of the daily life in accordance with the Torah and Mitzvoth, prayer, Tefillin, Kashruth, etc., etc. This is only a matter of will and determination, for nothing stands in the way of the will. I trust that you are also using your good influence throughout your environment.

With blessing

By

(<u>)</u>

10

61

שניאור זלמן ורישא שיחיו סימפסאן איזאי

By the Grace of G-d Soth of Av, 5716 Brooklyn, N.Y.

Greeting and Blessing:

65

Õ

After such a long interval, I was pleased to receive your letter of the 8th of Tammuz, in which you write how you settled down in your new locality. I must express my surprise, as well as regret, that for financial reasons, as you write in your letter, there came about a change in the education of your children and not in the direction of strengthening their religious upbringing. You felt that this was justified because you felt you could not afford to do otherwise by reason of a decrease in your income.

Needless to say, that this reasoning has no basis. For apart from the fact that money matters can always be improved, and if a loan is necessary it can always be paid off, this is not so in. the case of spiritual loss, and particularly in the matter of a Torah education of children. A spiritual loss of this kind leaves a lasting impression, and which is often difficult to rectify. Besides, all Jews, including yourself, are "Believers, the children of believers", in the saying of our Sages, for the upbringing of children and expenses of Torah matters, G-d provides a <u>special</u> budget, which is not included in the general budget which G-d provides during the time between Rosh Hashanah and Yom Kippur. This is to say, that where one spends more on the Torah education of his children, he receives more, and if he spends less, he receives less (Talmud Bavli, Beitza 16A). Thus, if you were spending on your children even more than before, it/would not in any way diminish your income. It is possible that my pointing out the above, may have some practical results in connection with your children's education during the summer time, as for instance with regard to Day Camp etc., but I trust that it will definitely lead to your taking the necessary steps in connection with the new school term in the Fall. For I hope that you will carefully study the above Talmud quotation with its commentaries, and will act accordingly.

May G-d help you and your wife to have lots of nachus, Chassidic nachus, from all your children, As usually is the case in such matters, when you make a firm resolution in the right direction, you will very likely see a change for the better immediately.

With blessing,

By the Grace of G-d 20th of Menachem Av, 5718 Brooklyn, N. Y.

Greeting and Bleesing:

65

ð

This is to acknowledge your letter of July 3rd.

I was very gratified to read of the great strides that have been made in your community towards strengthening true Torah Yiddishkeit. At all times, efforts to strengthen our traditional faith had a priority claim on public-minded individuals; in our times such efforts are simply a vital necessity, especially in communities where there is an inadequacy of Torah institutions.

Moreover, efforts in the field of Kosher education are truly rewarding, because the accomplishments are lasting and cumulative. For every influence during the receptive and formative years of growing children and youths has a decisive effect on adulthood, as in the example of a seed or seedling, where even a slight defect, if not corrected, might irreparably damage the grown tree and its fruit for generations.

I would also like to emphasize, what is indeed self-evident, that inasmuch as the Torah and Mitzvoth are the Truth, as the Torah is called "Torah Emeth," and as our Rabbis have also said "There is no truth but the Torah (Jerusalmi Rosh Hashanah, ch.3, Hal. 8), there can be no room here for compromise and half-truths. For compromise and truth are absolutely contradictory.

Moreover, experience has long disproved the falacy, perhaps well-meant, but quite misguided, that if you tell youths and adolescents the whole truth about the Torah and Mitzvoth, they will be frightened away from Yiddishkeit. The contrary is true, for, give a lad or girl the whole truth about Yiddishkeit, they will accept it enthusiastically; dilute it - and you arouse their mistrust and antagonism. Similarly, in the case of adults who, for one reason or another, are as yet not straightened out on the question of the Torah and Mitzvoth, they, too, will be impressed only by the feeling of awareness of the whole truth, while they will view with suspicion and derision any effort to dish the truth out to them in "palatable" pills which they could swallow in the estimation of those who would be presumptuous to think for them and judge their capacities.

In education, above all, gaining the child's confidence is the teacher's primary objective. The child is quick to detect the teacher's sincerity, and sooner or later he will also find out whether or not he has been

🔏 שניאור זלמן ורישא שיחיו סימפסאן

- 2 -

Tic

20th of Menachem Av, 5718

deceived by his teacher, no matter what the motivation was. Should the child lose confidence in the teacher for teaching him only halftruths, he will reject the whole.

On the occasion of Rosh Hashanah, the beginning of the New Year, may it bring true happiness to all our people, when we all pray "For Thou, O G-d art Truth, and Thy Word, O our King is Truth and endureth forever," may every one of us resolve to spread the Truth, through the dissemination of Torath-Emeth, and make it a <u>living</u> truth in every-day life,

In the merit of this the Almighty will surely inscribe each and every one of the workers for Torah-true Yiddishkeit, in the midst of all our people, to a truly happy and prosperous New Year, materially and spiritually.

13

With blessing,

68

(RG)

Q

) .: .:

Ì

By the Grace of G-d 26th of Tishrei, 5718 Brooklyn, N. Y.

Blessing and Greeting:

ð

· ET.

65

I received your letter of the beginning of September. My reply was delayed on account of the intervening Holy Days.

Indemuch as you do not mention anything about your health, I trust that everything is in order, and I shall always be glad to hear good news from you.

In reference to what you write about the two schools of medical thought namely, one that favors artificial means and external treatment, and the other favoring natural recovery, seeking to bring about an improvement in health through the internal strengthening of the natural powers of the organism itself; and for some reason you think that the Jewish religion prefers the first method ---

In general, you are mistaken in this view, inasmuch as our religion has expressed no specific preference for one or the other. On the other hand, one of the greatest adherent of the naturalistic school was none other than the great Maimonides, who was both the outstanding Talmudist and Codifier, as well as one of the greatest physicians of his age, whose influence in medical science is felt to this day. At the same time, he is also one of the greatest authorities on Jewish law to this day. In his famous Code of Jewish Law, he strongly defends the naturalistic approach (cf. Hilechoth Deoth).

Hence, your defense of the naturalistic school does not entirely hold good, as can also be seen from Maimonides, quoted above. Your arguments that there should be no interference with the course of the ture and the Divine order, and to permit the organism itself to recover without outside interference, etc., would be valid if we were dealing with a perfect organism in its perfect natural state. Unfortunately, such a thing hardly exists, for there is no perfection in this physical world, largely due to the fact that extraneous factors come into play, such as accidents, war, and the like, or an unnatural way of life, such as over-indulgence in food and material pleasures. In a case of an organism thus affected, it cannot be argued that no extraneous methods be used to correct that which has been caused by extraneous forces, and that nature itself will do the job. Moreover, the maladies of present day are often the result of cumulative effect, not only of the individual diffect, but of generations that sinned against the Divine order. שניאור זלמן ורישא שיחיו סימפסאן

Dri

Õ

26th of Tishrei, 5718

Needless to say, it is not my intention to convey the idea that I leave no room at all for the naturalistic method of treatment. My only intention is to exclude the extreme form of application of this method, as the best method is the combination of both, in the proper ratio, which depends in each case on its own merit.

2 -

Finally, I would also mention that here too we find an analogy between the physical and spiritual, especially in the life of the Jew. I mean to say that the spiritual health of the Jew is determined by his daily conduct, in accordance with the Torah and Mitzvoth, and, similarly, his physical health is dependent upon his spiritual health, which is the natural way of life for the Jew. Hence, the observant Jew, who has led as nearly perfect a life as possible, requires no special precautions to guard himself against temptation, etc., whereas the one who is not so well equipped, must take precaution upon precaution, and set a fence around a fence to protect himself through doing even a little better than the minimum required by the Torah. It is surely unnecessary to elaborate on this.

With prayerful wishes to hear good news from you, and

.With blessing,

By

The enclosed message, which is of timely interest throughout the year will, I trust, be of interest to you, and you will make good use of it.

15

68

